

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1CdoR/16/2025
Identifikačné číslo spisu:	7123217108
Dátum vydania rozhodnutia:	25.02.2026
Meno a priezvisko:	Mgr. Peter Melicher
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:7123217108.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: N. Y., narodená XX. Y. XXXX, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, Staničné námestie 9, Košice, dieťa rodičov: matka M. K., narodená XX. Q. XXXX, bytom A. X/A, K.-W., zastúpená: PETRIGAN LEGAL, s. r. o., Stará spišská cesta 23, Košice IČO: 56 191 928 a otec: Q. Y., narodený XX. V. XXXX, bytom W. XXXX/XXB, K.-W., zastúpený: JUDr. Jozef Göbl, advokát, Pytliacka 15, Košice, za účasti Krajskej prokuratúry Košice, Mojmirova 5, Košice, o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, vedenom na Mestskom súde Košice pod sp. zn. 12P/120/2023, o dovolaní otca proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 5. augusta 2025 sp. zn. 23CoP/59/2025-917, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Krajského súdu v Prešove z 5. augusta 2025 sp. zn. 23CoP/59/2025-917 v časti jeho potvrdzujúceho výroku (I.) vo výrokoch II., III. a IV. rozsudku súdu prvej inštancie, o d m i e t a.

II. Rozsudok Krajského súdu v Prešove z 5. augusta 2025 sp. zn. 23CoP/59/2025-917 v časti jeho potvrdzujúceho výroku (I.) vo výroku I. rozsudku súdu prvej inštancie a v zmeňujúcej časti výroku (II.) vo výroku V. rozsudku súdu prvej inštancie z r u š u j e a v e c m u v r a c i a v rozsahu zrušenia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Mestský súd Košice (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo 6. februára 2025 č.k. 12P/120/2023-571 rozhodol:

„I. Maloleté dieťa: N. Y., nar. XX.XX.XXXX zveruje do osobnej starostlivosti matky.

II. Právo zastupovať maloleté dieťa: N. Y., nar. XX.XX.XXXX a spravovať jeho majetok majú obidvaja rodičia.

III. Otec je povinný prispievať na výživu maloletého dieťaťa: N. Y., nar. XX.XX.XXXX sumou 160€ mesačne k rukám matky vždy do 15. dňa v mesiaci a to od 01.01.2025 do budúca.

IV. Dlžné výživné zo strany otca na maloleté dieťa: N. Y., nar. XX.XX.XXXX za obdobie od 01.01.2025 do 31.01.2025 vo výške 160€ sa otec zaväzuje zaplatiť k rukám matky do troch dní od

právoplatnosti tohto rozsudku.

V. Otec je oprávnený stretávať sa s maloletým dieťaťom: N. Y., nar. XX.XX.XXXX každý nepárny kalendárny týždeň v roku od piatka od 16.00 hod. do nedele do 18.00 hod. s tým, že matka odovzdá maloleté dieťa otcovi v určený čas v mieste bydliska otca a po ukončení styku otec odovzdá v určený čas maloleté dieťa matke v mieste bydliska matky. Matka je povinná maloleté dieťa na styk s otcom riadne pripraviť. Osobitná úprava styku otca s maloletým dieťaťom: N. Y., nar. XX.XX.XXXX:

Otec je oprávnený stretávať sa s maloletým dieťaťom: N. Y., nar. XX.XX.XXXX v mesiaci júl od 01.07. od 9.00 hod. do 10.07. do 18.00 hod. a v mesiaci august od 01.08. od 9.00 hod. do 10.08. do 18.00 hod.

Otec je oprávnený stretávať sa s maloletým dieťaťom: N. Y., nar. XX.XX.XXXX počas jarných prázdnin v párnom kalendárnom roku od nedele predchádzajúcej prvému dňu prázdnin od 9.00 hod. do nedele, ktorou jarné prázdniny končia do 18.00 hod.

Otec je oprávnený stretávať sa s maloletým dieťaťom: N. Y., nar. XX.XX.XXXX počas Vianočných sviatkov:

- každý nepárny kalendárny rok odo dňa predchádzajúceho Vianočným prázdninám od 18.00 hod. do 26.12. do 9.00 hod.

- každý párny kalendárny rok od 26.12. od 9.00 hod. do 06.01. nasledujúceho kalendárneho roka do 18.00 hod..

Otec je oprávnený stretávať sa s maloletým dieťaťom: N. Y., nar. XX.XX.XXXX počas Veľkonočných sviatkov:

- každý párny kalendárny rok od Bielej soboty/ Svätej soboty od 18.00 hod. do utorka po Veľkonočných sviatkoch do 18.00 hod.

- každý nepárny kalendárny rok od stredy pred Veľkonočnými sviatkami od 18.00 hod. do Bielej soboty/Svätej soboty do 18.00 hod.

Matka odovzdá maloleté dieťa otcovi v určený čas v mieste bydliska otca a po ukončení styku otec v určený čas odovzdá maloleté dieťa v mieste bydliska matky. Matka je povinná maloleté dieťa na styk s otcom riadne pripraviť.

VI. Štát nemá nárok na náhradu trov konania.

VII. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.“

1.1. Návrh na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej N. doručila matka, ktorá žiadala zveriť maloletú do jej osobnej starostlivosti, upraviť styk otca s ňou a rozhodnúť o výživnom. Súd vec právne posudzoval podľa § 24 ods. 2, ods. 5, § 31 ods. 1, § 32 ods. 1, § 36 ods. 1, § 62 ods. 1 až 7, § 65 ods. 1, § 75 ods. 1, ods. 2, § 77 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. (ďalej len ZoR), Čl. 4 Základných princípov Civilného mimosporového poriadku zákona č. 161/2015 Z.z. (ďalej len „CMP“), § 38 ods. 1, ods. 2 CMP. Súd vykonal rozsiahle a podrobné dokazovanie, oboznámil sa so všetkými listinnými dôkazmi v spise zabezpečenými účastníkmi konania a tiež súdom v rámci vyšetrovacej zásady, výpoveďami účastníkov priamo na pojednávaní a s názorom maloletého dieťaťa, oboznámil sa s obsahom pripojených spisov tunajšieho súdu sp. zn. 12P/110/2023, 12P/84/2024. Z vykonaného dokazovania mal preukázané, že rodičia maloletej nežijú v spoločnej domácnosti, výchovu a starostlivosť o maloletú realizuje každý rodič vo svojej domácnosti. Zo znaleckého posudku vyplynulo, že obaja rodičia majú vhodné osobnostné predpoklady na výchovu maloletého dieťaťa a styk rodičov s dieťaťom neohrozuje maloleté dieťa. Zo znaleckého skúmania, aj opakovaného vyjadrenia maloletej mal hodnoverne preukázané, že dieťa má rado oboch rodičov. Súd pri rozhodovaní o tom, ktorému rodičovi zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti, prihliadol najmä na prejavenu vôľu maloletého dieťaťa, na závery znaleckého skúmania, § 24 ods. 5 ZoR a najlepší záujem maloletého dieťaťa. Súd nedoplnil dokazovanie podľa návrhu právneho zástupcu otca výsluchmi svedkov (k rodičovskej spôsobilosti matky), nakoľko uvedené mal objektívne zistené zo znaleckého posudku a ďalšie námietky neboli tiež pre rozhodnutie súdu podstatné. Dokazovanie kontrolným znaleckým dokazovaním nedoplnil, nakoľko skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním nie sú podľa názoru súdu v rozpore so závermi znalca. Vychádzal z toho, že dieťa vyjadrilo názor, keď maloletá dňa 10. 10. 2024 súdu autenticky, jasne a hodnoverne predniesla svoje vyjadrenia o predmete tohto konania ako aj o tom, ako by mal súd rozhodnúť; priamo uviedla, že jej domov je tam, kde je mamka a brat. Poukázal pritom na znalecký posudok vypracovaný z 10. 06. 2024, v ktorom v odpovedi na otázku č. 14 znalkyňa odporúčala súdu,

aby súd priamo u maloletej zistil jej názory a osobnostnú vyspelosť, v odpovedi na otázky č. 8 uviedla, že maloletá je schopná slobodne a otvorene vyjadriť názor a vie sama vyjadriť svoje požiadavky ohľadne styku s rodičmi. V odpovedi na otázku č. 9 znalkyňa uviedla, že maloletá má nadpriemerný intelekt a je dostatočne spôsobilá vyjadriť svoj názor samostatne a bez preberania názorov rodičov. Znalkyňa v znaleckom posudku na strane 13 uviedla, že všetci členovia rodiny sú pre maloletú rovnako dôležitý, vzťah maloletej k obom rodičom je pevný a citovo pozitívne orientovaný, je viazaná na oboch rodičov v rovnakej miere, preferuje otca/preferencia súvisí s tým, že dieťa má fixovaný domov na W., tam, kde dieťa žilo do 6 rokov. Z uvedeného súd dospel k názoru, že postupom času sa preferencia maloletej zmenila, čomu zodpovedajú aj ďalšie (nielen dôverné) vyjadrenia maloletej. Súd prihlídal aj na § 24 ods. 5 ZoR, t.j. na schopnosti rodiča (otca) dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom (matkou). Mal pritom preukázané, že otec potom, čo matka opustila spoločnú domácnosť bránil matke v styku s maloletou a následne rovnako aj v máji v roku 2024 (návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 30. 05. 2024 v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 12P/84/2024). S ohľadom na vyššie uvedené súd dospel k názoru, že je v najlepšom záujme maloletého dieťaťa, aby bolo zverené do osobnej starostlivosti matky a upravil komplexne styk otca s maloletým dieťaťom počas obdobia celého kalendárneho roka, čím pomôže k stabilizácii vzájomného vzťahu rodičov a otcovi a maloletej umožní aj naďalej rozvíjať ich vzájomný vzťah. Pri rozhodovaní, či sú rodičia oprávnení maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok, nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by ktoréhokoľvek rodiča z výkonu týchto práv vylučovali. Pri rozhodovaní o výživnom súd prihlídal na to, že od začiatku konania do 31. 12. 2024 sa medzi rodičmi realizovala de facto striedavá osobná starostlivosť, zmena starostlivosti nastala až od 01. 01. 2025 v dôsledku vykonateľného rozhodnutia súdu o neodkladnom opatrení, ktorým súd zveril maloletú do osobnej starostlivosti matky. Preto súd rozhodol, že je potrebné rozhodnúť o určení vyživovacej povinnosti otca počnúc od 01. 01. 2025. Podaním zo dňa 01. 12. 2023 otec uviedol, že jeho primerané výdavky sú vo výške 789 eur. Táto suma podľa názoru odráža životnú úroveň otca na ktorej sa maloletá má právo podieľať. Vo vzťahu k výdavkom matky na zabezpečenie starostlivosti o maloletú uvedených matkou na pojednávaní dňa 06. 02. 2025 súd nemá výhrady, nakoľko sa jedná výdavky bežného druhu a výšky. Pri určení výšky výživného súd zohľadnil majetkové pomery rodičov aj odôvodnené potreby maloletej, tiež zohľadnil počet vyživovacích povinností rodičov s ohľadom na metodiku Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky. Prihlídal na to, že maloleté dieťa sa má právo podieľať na životnej úrovni svojich rodičov a to, že výživné má prednosť pred akýmikoľvek inými výdavkami rodiča a určil povinnosť otca platiť výživné vo výške 160 eur mesačne počnúc dňom 01. 01. 2025 do budúcnosti, a tiež dlžné výživné za mesiac január 2025 za obdobie od 01. 01. 2025 do 31. 01. 2025 dlžné výživné vo výške 180 eur (správne má byť 160 eur), nakoľko mu to úspory, ktoré otec počas informatívneho stretnutia rodičov uviedol vo výške 160.000 eur až 170.000 eur, umožňujú. O trovách konania rozhodol s poukazom na § 52 CMP.

2. Súd prvej inštancie uznesením z 2. mája 2025 č.k. 12P/120/2023-804 rozhodol:

„I. Nariaďuje neodkladné opatrenie, ktorým dočasne zveruje maloleté dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov v intervale striedania jedného kalendárneho týždňa, s dňom striedania v nedeľu o 18.00 hod., miesto odovzdania a prevzatia maloletého dieťaťa je v mieste bydliska rodiča, ktorého osobná starostlivosť začína. Rodič, ktorý odovzdáva maloleté do osobnej starostlivosti druhého rodiča, je povinný odovzdať druhému rodičovi kartičku poistenca, občiansky preukaz a pas maloletého dieťaťa. Striedavá osobná starostlivosť sa začne realizovať u matky.

II. Návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamieta.

III. Návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamieta.

IV. Toto neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania vedenom na Mestskom súde Košice pod sp. zn. 12P/120/2023“.

V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že rozhodnutie má dočasný charakter, pri rozhodovaní prihlídal na aktuálne prejavenu vôľu maloletej priamo pred sudcom, autenticky na pojednávaní zo dňa 02. 05. 2025, kde bezprostredne a dôveryhodne popísalo situáciu v ktorej sa nachádza a aký je jeho postoj k predmetu konania. Vôľa maloletej jednoznačne smerovala k tomu, že chce byť s oboma rodičmi rovnako a chce s nimi tráviť čas v intervale jedného kalendárneho týždňa, s dňom striedania nedeľa v čase o 18.00 hod, kedy chce byť odovzdaná do starostlivosti otca, resp. o 10.00 hod, kedy chce byť odovzdaná do

starostlivosti matky. Z vykonaného rozhovoru s maloletým dieťaťom má súd za preukázané, že dieťa má rado oboch rodičov, rado s nimi trávi čas a má obavu vo vzťahu k obom rodičom, že ich stratí.

3 . Krajský súd v Prešove (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom z 5. augusta 2025 sp. zn. 23CoP/59/2025-917 rozhodol:

„I. Potvrdzuje rozsudok vo výrokoch I., II., III. a IV.

II. Mení rozsudok vo výroku V. tak, že

Otec je oprávnený stretávať sa s mal. N. každý nepárny kalendárny týždeň v roku od piatka od 16.00 hod. do nedele do 18.00 hod. a každý párny kalendárny týždeň v roku od stredy od 16.00 hod. do piatku do 8.00 hod. s výnimkou

- letných prázdnin, kedy je otec oprávnený stretávať sa s mal. N. od 01.07. od 9.00 hod. do 15.07. do 18.00 hod. a od 01.08. od 9.00 hod. do 15.08. do 18.00 hod.

- jarných prázdnin v párnom kalendárnom roku, kedy je otec oprávnený stretávať sa s mal. N. od nedele predchádzajúcej prvému dňu prázdnin od 9.00 hod. do nedele, ktorou jarné prázdniny končia, do 18.00 hod.

- vianočných sviatkov, kedy je otec oprávnený stretávať sa s mal. N. každý nepárny kalendárny rok od dňa predchádzajúceho vianočným prázdninám od 18.00 hod. do 26.12. do 9.00 hod. a každý párny kalendárny rok od 26.12. od 9.00 hod. do 06.01. nasledujúceho kalendárneho roka do 18.00 hod..

- veľkonočných sviatkov, kedy je otec oprávnený stretávať sa s mal. N. každý párny kalendárny rok od Bielej soboty od 18.00 hod. do utorka po veľkonočných sviatkoch do 18.00 hod. a každý nepárny kalendárny rok od stredy pred Veľkonočnými sviatkami od 18.00 hod. do Bielej soboty do 18.00 hod.

Otec je oprávnený mal. N. prevziať v čase začatia stretávania v mieste bydliska matky a po ukončení stretnutia je otec povinný odovzdať mal. N. matke v mieste bydliska otca.

Matka je povinná mal. N. na styk s otcom riadne pripraviť.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.“

Odvolací súd prejednal vec a rozhodol o odvolaní otca bez nariadenia pojednávania a zistil, že rozsudok súdu prvej inštancie je s výnimkou výroku o úprave styku vo výroku vecne správny. Uviedol, že súd v otázke zverenia maloletej do starostlivosti matky správne vychádzal zo záverov znaleckého dokazovania, ako aj z prejaveneho názoru maloletej a z ostatných vykonaných dôkazov a správne zohľadnil skutočnosť, že otec opakovane neumožnil matke kontakt s maloletou a po skončení upraveného styku maloletú matke nevrátil. Zo znaleckého posudku (str. 13) vyplýva, že vzťah maloletej k otcovi a matke je citovo pozitívne orientovaný, je viazaná na obidvoch rodičov v rovnakej miere. To, že preferuje otca, súvisí s tým, že dieťa má fixovaný domov na W. tam, kde sa narodila a žila do šiestich rokov a má tam vytvorené svoje zázemie. Zo znaleckého posudku však nevyplyva tvrdenie otca, že znalec odporúča, aby maloletá bola zverená do osobnej starostlivosti otca. Z názoru dieťaťa vyjadreného sudcovi vyplýva, že za svoj domov považuje miesto, kde je jej matka a jej brat, a preto rozhodnutie o zverení maloletej do osobnej starostlivosti matky je vecne správne a zodpovedá výsledkom vykonaného dokazovania. Stotožnil sa so súdom prvej inštancie, že otcom navrhované doplnenie dokazovania vo vzťahu k tejto otázke, napríklad nariadením ďalšieho znaleckého dokazovania, nie je potrebné, nakoľko všetky potrebné závery dostatočne vyplývajú z už vykonaného znaleckého dokazovania a ostatných dôkazov. Zo znaleckého posudku tiež vyplýva (čo nespochybňuje ani otec), že striedavá osobná starostlivosť nie je toho času v záujme mal. dieťaťa. Odvolací súd poukázal tiež na závery znaleckého posudku (str. 17), z ktorého vyplýva, že dieťa je zrelé, osobnostne pozitívne nastavené k obidvom rodičom, situáciu prežíva pokojne, snaží sa pochopiť a nastaviť si svoj život v rámci možností, ktorý jej rodičia a systém styku s nimi dovoľí. Odvolací súd poukazuje na zápisnicu z pojednávania zo dňa 02. 05. 2025, keď maloletá veľmi jasne uviedla, aké má predstavy o tom, ako a za akých podmienok bude prebiehať jej stretávanie s rodičmi. Podľa názoru odvolacieho súdu aj toto svedčí o tom, že nie sú obavy z toho, že by maloletá v starostlivosti matky strácala. V otázke výživného súd prvej inštancie vychádzal z toho, že príjem otca je vo výške jeho priemerných výdavkov, teda v sume 789 eur mesačne. Táto úvaha podľa názoru odvolacieho súdu nie je nelogická, zodpovedá zisteným skutočnostiam. Otec je zamestnancom spoločností, ktorých je jediným spoločníkom a konateľom. Príjem jeho spoločností po zohľadnení jeho výdavkov je relatívne nízky, resp. v niektorých obdobiach až záporný, napriek tomu pokračujú v činnosti. Zo spisu naozaj vyplýva, že otec sa vyjadril, že vzniknutý rozdiel medzi svojimi príjmami a

výdavkami, ktoré otec má, hradí zo svojich úspor. Vychádzajúc z príjmu vo výške 789 eur je suma výživného primeraná a zodpovedá možnostiam otca aj potrebám maloletej. Z uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch I., II., III. a IV. (§ 2 ods. 1 CMP v spojení s § 387 ods. 1 CSP). Nakoľko úpravu styku otca s maloletou považoval za nedostatočnú, pretože neumožňuje otcovi v dostatočnej miere rozvíjať svoj vzťah s maloletou, v súlade s § 24 ods. 5 Zákona o rodine odvolaním napadnutého rozhodnutia vo výroku V. a upravil a zmenil (§ 2 ods. 1 CMP v spojení s § 388 CSP). Bežná úprava styku dáva otcovi možnosť stretávať sa s maloletou v rozsahu cca šiestich dní zo štrnástich dní. Úprava letných prázdnin dáva obom rodičom v zásade rovnocennú možnosť stráviť s maloletou letné prázdniny, rovnako aj úprava jarných prázdnin, vianočných a veľkonočných sviatkov. K ďalším odvolacím námietkam otca odvolací súd uviedol, že v konaní nebolo preukázané, že súd zvýhodňoval matku tým, že uveril všetkému, čo ona hovorila a otcovi neuveril nič. Súd vychádzal zo zisteného skutkového stavu, pričom vykonával dôkazy, ktoré navrhli všetci účastníci konania. V konaní nebolo rovnako preukázané, že maloletý P. je pre maloletú N. nebezpečný. Je nevyhnutné akceptovať, že všetky deti, nielen deti s poruchou autistického spektra, sa môžu správať nevyspytateľne, až nebezpečne. To však podľa odvolacieho súdu neznamena, že možnosť takéhoto správania má byť dôvodom na to, aby maloletá N. nebola zverená matke. Rodičia sa musia naučiť zvládať situácie s deťmi tak, aby k ohrozeniu ich ani iných detí nedochádzalo a v danom prípade nebolo preukázané, že stav mal. P. bol zo strany matky nezvládnutý. K námietke, že kolízny opatrovník sa nad mieru prípustnú stretáva s matkou maloletej, odvolací súd uviedol, že nebola v konaní preukázaná a zo spisu vyplýva, že matka sa v minulosti poznala so štatutárnym zástupcom úradu práce. Kolíznym opatrovníkom je však úrad práce nie konkrétna fyzická osoba. V konaní nebolo preukázané, že kolízny opatrovník v konaní vystupoval zaujato a v prospech matky. Rovnako nezabezpečenie trestných spisov nemalo pre konanie žiaden následok. Odvolací súd nemal preukázané aj ďalšie námietky, že matka klamala súd, že maloletý P. nie je autista a že je nutné sprevádzať ho do školy, že neposkytovala maloletemu P. liečbu, resp. zanedbávala podávanie liekov. To, že otec našiel v svojej domácnosti lieky, neznamena, že sa jedná o lieky, ktoré museli byť využité pre maloletého P.. Nebolo preukázané, že matka ignoruje krúžky a sociálne kontakty maloletej, že matka povedala maloletej, aby otcovi vo všetkom prikyvovala. Zo spisu vyplýva, že matka si je vedomá stavu mal. P. a vo vzťahu k nemu sa správa zodpovedne. Pokiaľ matka v prítomnosti dieťaťa fajčí, podľa odvolacieho súdu sa nejedná o skutočnosť, ktorá by mohla viesť k tomu, že dieťa nebude zverené matke. V konaní nebolo preukázané, že takéto správanie matky maloletú ohrozuje tak, že by musela byť zverená do starostlivosti niekoho iného. To, že matka dcére povedala, že nemá toľko jest' a že je „buchta“ neboli v konaní preukázané - otec tieto skutočnosti tvrdí, neboli vykonané objektívne dôkazy o pravdivosti týchto tvrdení. Zdravotný stav matky nie je taký, aby znemožňoval zverenie maloletej do jej starostlivosti. Zo spisu vyplýva, že matka má za sebou operáciu, v konaní však nebolo preukázané a nesignalizuje to ani znalecký posudok ani kolízny opatrovník, že by zdravotný stav matky neumožňoval jej postarať sa o dcéru. Odvolací súd mal preto z uvedeného za to, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je v súlade so zákonom aj v súlade s dobrými mravmi a zodpovedá najmä najlepšiemu záujmu maloletej. O trovách prvoinstančného i odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 2 CSP, § 58 a § 52 CMP.

4. Odvolací súd uznesením z 5. augusta 2025 sp. zn. 23CoP/60/2025-914 zrušil uznesenie súdu prvej inštancie s poukazom na § 2 ods. 1 CMP a § 389 ods. 1 písm. a) a d) CSP. Uviedol, že nariadené neodkladné opatrenie už nie je potrebné, nakoľko vo veci úpravy práv a povinností k maloletej už bolo rozhodnuté konečným rozhodnutím a o návrhoch otca a matky na nariadenie neodkladného opatrenia mal rozhodovať odvolací súd.

5. Rozsudok odvolacieho súdu napadol v celom rozsahu otec maloletého dieťaťa (ďalej aj „dovolateľ“). Prípustnosť dovolania vyvodzoval z ust. § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. a) a písm. c) CSP. V tejto súvislosti poukázal na to, že súdy nedostatočne nesprávne vyhodnotili vykonané dôkazy, následne nesprávne zistili skutkový stav a dospeli k nesprávnym právnym záverom. Taktiež rozhodnutie odôvodnenia rozhodnutia súdu považuje za zmatečné, najmä z dôvodu, že súd nedostatočne zdôvodnil, prečo niektoré dôkazy nevykonali. Konkrétne poukázal na to, že súd jednostranne uprednostnil záujmy a obranu matky, nevysporiadal sa s námietkou neprijateľného správania sa matky, zapríčinené jej zdravotným stavom, nezohľadnil dôvodnosť neodkladného opatrenia na základe strachu maloletej voči

matke, nevysporiadal sa s lekáorskými správami maloletého P., neakceptoval výsluch svedka - jeho sestry prítomnej pri nevhodnom správaní maloletého, neakceptoval návrh otca na nariadenie kontrolného znaleckého posudku, aj keď sa v ňom maloletá vyjadrila, že chce byť s otcom a mamke chodiť len na návštevy, nezaoberal sa fyzickým trestaním maloletej matkou uvedenom v znaleckom posudku. Rozhodnutie odvolacieho súdu týkajúceho sa odovzdania maloletej otcovi v piatok o 8:00 hod. považuje za nevykonateľné kvôli škole, za zmatečne odôvodnené považuje určenie výživného a dlžného výživného, keď raz súd stanovil 180 eur mesačne, raz zase 160 eur mesačne. Taktiež poukázal na to, že po rozhodnutí súdu prvej inštancie došlo k nariadeniu pojednávania z 02. 05. 2025, kde súd opätovne vypočul maloletú a na základe toho v neodkladnom opatrení určil rodičom striedavú starostlivosť k maloletej dcére, pričom zdôraznil, že preferencie dieťaťa sa menia. Napriek tejto skutočnosti odvolací súd bez doplnenia dokazovania rozhodnutie súdu prvej v časti úpravy zverenia maloletej matke potvrdil.

6. Generálna prokuratúra Slovenskej republiky žiadala dovolanie vo vyjadrení odmietnuť ako neprípustné a nedôvodné, ostatní účastníci konania sa k nemu nevyjadrili.

7. V danom prípade je dovolanie podané vo veci starostlivosti súdu o maloletých. Konanie v tejto veci je upravené v CMP. Podľa § 2 ods. 1 CMP sa na konania podľa tohto zákona použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Keďže ustanovenia § 76 a § 77 CMP neustanovujú inak, dovolací súd na konanie o dovolaní otca aplikoval ustanovenia CSP.

7.1. Najvyšší súd príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podal v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) účastník, v ktorého neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) po preskúmaní, či dovolanie obsahuje zákonom predpísané náležitosti (§ 428 CSP) a či sú splnené podmienky podľa § 429 CSP v rámci dovolacieho prieskumu dospel k záveru, že dovolanie otca maloletého dieťaťa je čiastočne dôvodné.

8. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

8.1. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

8.2. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP).

9. Podľa § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov.

11. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či 4Cdo/3/2019, 8Cdo/152/2018, bod 26., 5Cdo/57/2019, bod 9., 10.) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola účastníkovi odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

12. Dovolateľ vyvodzoval prípustnosť svojho dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP. Kruciálnou námietkou tejto vady bolo, že odvolací súd nedoplnil dokazovanie pri zmene rozsudku súdu prvej inštancie vo výroku ohľadom úpravy styku otca s maloletým dieťaťom a ani nemal možnosť vyjadriť sa, čím oprel svoje rozhodnutie o nepreukázané tvrdenia. Ďalej namietal, že súd nedostatočne odôvodnil, prečo nevykonával ním navrhnuté dôkazy ohľadne zverenia maloletého dieťaťa, rozhodnutie v časti zverenia maloletého dieťaťa, úpravy styku a výživného je zmätočné. Vo výroku týkajúceho sa zverenia maloletého dieťaťa súd nedostatočne zistil skutkový stav veci a následne vec nesprávne právne posúdil.

13. Aby bola daná prípustnosť dovolania, musí súd svojím nesprávnym procesným postupom znemožniť účastníkovi konania realizovať jemu patriace procesné práva, ktoré mu priznáva zákon. Medzi tieto procesné práva patria v zmysle judikatúry najvyššieho súdu napr. právo vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom, právo nazerať do spisu a robiť si z neho výpisy, právo vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom, právo byť predvolaný na súdne pojednávanie, právo konať pred súdom v materinskom jazyku alebo v jazyku, ktorému rozumie, právo na to, aby bol rozsudok strane doručený do vlastných rúk. Naopak medzi tieto práva nepatrí právo účastníka konania na to, aby súd akceptoval jeho procesné návrhy, aby súd rozhodol v súlade s jeho predstavami alebo aby súd odôvodnil svoje rozhodnutie podľa jeho predstáv.

14. Pokiaľ dovolateľ dovolaním napadol rozsudok odvolacieho súdu v časti potvrdzujúceho výroku (I.) vo výroku II. rozsudku súdu prvej inštancie, týkajúceho sa zastupovania a spravovania majetku maloletého dieťaťa a odôvodnil ho len tým, že došlo k vade § 420 písm. f), resp. § 421 ods. 1 písm. a) a c) CSP, nevymedzil dovolací dôvod prípustným spôsobom podľa § 431 a § 432 a preto súd dovolanie v tejto časti odmietol ako neprípustné (§ 447 písm. f) CSP).

15. Dovolateľ namietal vadu zmätočnosti aj vo vzťahu k potvrdzujúceho výroku rozsudku odvolacieho súdu (I.) vo výroku III. a IV. rozsudku súdu prvej inštancie, týkajúce sa určenia výživného a dlžného výživného otcovi maloletého dieťaťa. V tejto súvislosti otec uvádza, že vo výroku rozsudku je zaviazaný na povinnosť platiť výživné v sume 160 eur mesačne a zaplatiť dlžné výživné za obdobie od 01. 01. 2005 do 30. 01. 2005 vo výške 160 eur. Napriek tomu súd v odôvodnení určil dlžné výživné 180 eur za uvedené obdobie. Dovolací súd však má za to, že ak ide o rovnaké obdobie jedného mesiaca dlžného výživného, ktoré súd určil mesačne v sume 160 eur, je z jeho rozhodnutia nepopierateľne zjavné, že ide len o chybu v písaní, ktorú súd môže kedykoľvek opraviť (§ 224 CSP), pričom pre účastníkov je záväzný len výrok rozhodnutia (§ 228 ods. 1 CSP). Vzhľadom na uvedené nedošlo k vade konania § 420 písm. f) CSP a preto dovolanie v tejto časti výrokov nie je dôvodné (§ 447 písm. c) CSP).

16. Pokiaľ súd namietal vadu § 420 písm. f) CSP vo vzťahu k zmeňujúcemu výroku rozsudku odvolacieho súdu (II.), ktorým odvolací súd rozšíril úpravu styku otca s maloletým dieťaťom bez nariadenia pojednávania, a vo vzťahu k potvrdzujúcemu výroku rozsudku odvolacieho súdu (I.) vo výroku I. rozsudku súdu prvej inštancie, týkajúceho sa zverenia maloletého dieťaťa, dovolací súd uvádza, že odvolací súd je ako riadny opravný súd súčasne aj skutkovým súdom. Úvahy odvolacieho súdu o správnosti skutkových záverov súdu prvej inštancie sú však značne obmedzené, pretože v zásade je viazaný skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie. V prípade pochybností o jeho

správnosti má možnosť dospieť k iným skutkovým záverom, ak tieto vyplynú z poznatkov, ktoré odvolací súd získal tak, že opakoval dôkazy vykonané súdom prvej inštancie alebo vykonal nové dôkazy. Podmienenie zmeny skutkových záverov ustálených súdom prvej inštancie opakovaním alebo vykonaním nových dôkazov vyplýva z požiadavky rešpektovať zásadu priamosti a ústnosti civilného konania, ktorá má pre odvolacie konanie rovnaký význam a následky ako pre súd prvej inštancie. Zásada priamosti je dôležitá nielen pre zisťovanie skutkového základu rozhodnutia, ale aj pre odchýlenie sa od skutkových zistení súdu prvej inštancie. Pri opakovaní a doplnení dokazovania je uvedená zásada oproti konaniu pred súdom prvej inštancie ešte sprísnená, pričom pre opakovanie dôkazov platia tie isté procesné postupy ako pri vykonávaní pôvodného dôkazu (sp. zn. 4Cdo/98/2017).

17. Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

18. Podľa § 64 CMP odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

19. Podľa § 68 CMP odvolací súd dokazovanie zopakuje alebo doplní, ak to pre zistenie skutočného stavu veci považuje za potrebné.

20. Ak má odvolací súd za to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, dokazovanie v potrebnom rozsahu zopakuje sám (§ 384 ods. 1 CSP).

21. Na prejednanie odvolania nariadi odvolací súd pojednávanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem (§ 385 ods. 1 CSP).

22. Od počiatku bolo v judikatúre opakovane zdôrazňované, že ak sa chce odvolací súd odchýliť od skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie na základe dokazovania výsluchom účastníkov, svedkov, musí tieto dôkazy vykonané predtým bezprostredne súdom prvej inštancie opakovať. Ak by tak neurobil, chýbali by mu náležité podklady na vyhodnotenie týchto dôkazov, založené napríklad na ich priamom vnímaní. Odvolací súd nemôže prehodnotením dokazovania, ktoré vykonal súd prvej inštancie, odlišne posúdiť skutkový stav prejednávanej veci. Ak sa má vykonať pred odvolacím súdom dokazovanie, je potrebné nariadiť pojednávanie. Z hľadiska skutkového stavu možno uviesť, že ak odvolací súd vychádza z iných skutkových záverov ako súd prvej inštancie, musí jeho rozhodnutiu predchádzať pojednávanie, na ktorom sa zopakujú dôkazy alebo sa dokazovanie doplní vykonaním ďalších dôkazov. V opačnom prípade by odvolací súd zasiahol do ústavne zaručeného práva účastníka konania na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, do obsahu ktorého patrí aj to, že odvolací súd sa môže odchýliť od skutkového stavu zisteného prvostupňovým súdom len po doplnení alebo opakovaní dokazovania, ktorého výsledky opravnému súdu umožnia vlastné, prípadne aj odlišné hodnotenie dôkazov (pozri BARICOVÁ, Jana. § 384 [Dokazovanie na odvolacom súde]. In: ŠTEVČEK, Marek, a kol. Civilný sporový poriadok. 2. vydanie. Praha: C. H. Beck, 2022).

23. Podmienky na rozhodnutie odvolacieho súdu bez pojednávania nie sú splnené, akonáhle by mal odvolací súd vstúpiť do procesu modifikácie skutkového stavu, na ktorom je napadnuté rozhodnutie založené. Preto, ak bude potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, môže tak odvolací súd urobiť len na pojednávaní (§ 188 ods. 1 v spojení s § 378 ods. 1), (pozri BARICOVÁ, Jana. § 385 [Pojednávanie]. In: In: ŠTEVČEK, Marek, a kol. Civilný sporový poriadok. 2. vydanie. Praha: C. H. Beck, 2022).

24. Predpokladom toho, aby odvolací súd mohol zmeniť napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak má za to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, je opakovanie dokazovania v potrebnom rozsahu odvolacím súdom (viď napr. uznesenie najvyššieho súdu zo 07. septembra 2010, sp. zn. 5Cdo/131/2009).

25. Povinnosť zopakovať v potrebnom rozsahu dokazovanie, na základe ktorého dospeje k skutkovému stavu, odlišnému od skutkového stavu zisteného prvoinštančným súdom, tvoriacemu podklad pre rozhodnutie v danom spore, vyjadruje aj Nález Ústavného súdu SR z 09. septembra 2014, sp. zn. II. ÚS 506/2013, podľa ktorého „odvolací súd musí zopakovať dôkazy vykonané súdom prvého stupňa, ak vykonané dôkazy mali byť podľa názoru druhostupňového súdu hodnotené odlišne, ako sa stalo v konaní pred prvostupňovým súdom.“

26. Z vyššie uvedených procesných ustanovení je zrejmé, že odvolací súd nemôže prehodnotením dokazovania, ktoré vykonal súd prvej inštancie, odlišne posúdiť skutkový stav prejednávanej veci. Táto zásada vyplýva z princípu neúplnej apelácie. Výnimku z tejto zásady predstavuje prípad, v ktorom odvolací súd dokazovanie v potrebnom rozsahu zopakuje. Urobí tak v prípade, ak má odvolací súd za to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Ak sa má vykonať pred odvolacím súdom dokazovanie, je potrebné nariadiť pojednávanie. Touto úpravou sa sleduje dôsledné rešpektovanie procesných práv strán sporu. Z hľadiska skutkového stavu možno uviesť, že pokiaľ odvolací súd vychádza z iných skutkových záverov ako súd prvej inštancie, musí jeho rozhodnutiu predchádzať pojednávanie, na ktorom sa zopakujú dôkazy alebo sa dokazovanie doplní vykonaním ďalších dôkazov.

27. Dovolací súd z obsahu spisu zistil, že odvolací súd z dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie vyvodil odlišné skutkové závery ako súd prvej inštancie, čo vyplýva zo zmeňujúceho výroku rozhodnutia odvolacieho súdu (II.), ktorým odvolací súd rozšíril úpravu styku otca s maloletým dieťaťom, a to bez toho, aby vo veci nariadil pojednávanie a vykonal (zopakoval) v potrebnom rozsahu dokazovanie.

27.1. V prejednávanej veci súd prvej inštancie vo svojom rozsudku mal zo záverov znaleckého posudku za preukázané, že obaja rodičia majú vhodné osobnostné predpoklady na výchovu maloletého dieťaťa a styk rodičov s dieťaťom neohrozuje maloleté dieťa. Znalkyňa uviedla, že maloletá je schopná slobodne a otvorene vyjadriť názor a vie sama vyjadriť svoje požiadavky ohľadne styku s rodičmi. Súd na pojednávaní dňa 10. 10. 2024 zistil názor maloletého dieťaťa a z jeho vyjadrenia mal za preukázané, že chce byť zverený do starostlivosti matky. Vykonaným dokazovaním má súd za preukázané, že otec potom, čo matka opustila spoločnú domácnosť bránil matke v styku s maloletou a následne rovnako aj v máji v roku 2024. S poukazom na tieto skutočnosti bol súd toho názoru, že je v najlepšom záujme maloletého dieťaťa, aby bolo zverený do osobnej starostlivosti matky a upravil komplexne styk otca s maloletým dieťaťom počas obdobia celého kalendárneho roka. Uviedol, že takáto komplexná a fixná úprava styku podľa názoru súdu môže pomôcť k stabilizácii vzájomného vzťahu rodičov a zároveň otcovi a maloletej umožní aj naďalej rozvíjať ich vzájomný vzťah.

27.2. Odvolací súd uviedol, že „10. V otázke zverenia maloletej do starostlivosti matky súd prvej inštancie správne vychádzal zo záverov znaleckého dokazovania, ako aj z prejaveneho názoru maloletej a z ostatných vykonaných dôkazov. Správne súd prvej inštancie zohľadnil skutočnosť, že otec opakovane neumožnil matke kontakt s maloletou a po skončení upraveného styku maloletú matke nevrátil. Zo znaleckého posudku (str. 13) vyplýva, že vzťah maloletej k otcovi a matke je citovo pozitívne orientovaný, je viazaná na obidvoch rodičov v rovnakej miere. To, že preferuje otca, súvisí s tým, že dieťa má fixovaný domov na W. tam, kde sa narodila a žila do šiestich rokov a má tam vytvorené svoje zázemie. Zo znaleckého posudku však nevyplýva, že znalec odporúča, aby maloletá bola zverená do osobnej starostlivosti otca ani sa nevyjadruje k tomu, že takéto rozhodnutie by lepšie zodpovedalo potrebám dieťaťa. Z názoru dieťaťa vyjadreného sudcovi vyplýva, že za svoj domov považuje miesto, kde je jej matka a jej brat, a preto rozhodnutie o zverení maloletej do osobnej starostlivosti otca je vecne správne a zodpovedá výsledkom vykonaného dokazovania. Doplňenie dokazovania vo vzťahu k tejto otázke, napríklad nariadením ďalšieho znaleckého dokazovania, nie je potrebné, všetky potrebné závery dostatočne vyplývajú z vykonaného znaleckého dokazovania a ostatných vykonaných dôkazov. Zo znaleckého posudku tiež vyplýva (čo nespochybňuje ani otec), že striedavá osobná starostlivosť nie je toho času v záujme mal. dieťaťa.11. Odvolací súd poukazuje na zápisnicu z pojednávania zo dňa 02.05.2025, keď maloletá veľmi jasne uviedla, aké má predstavy o tom, ako a za akých podmienok bude prebiehať jej stretávanie s rodičmi. Podľa názoru odvolacieho súdu aj toto svedčí o tom, že nie sú obavy z toho, že by maloletá v starostlivosti matky strácala..... 14. Úprava styku otca s maloletou je nedostatočná, pretože neumožňuje otcovi v dostatočnej miere rozvíjať svoj vzťah s

maloletou. 16. Je potrebné vychádzať z toho, že obaja rodičia majú mať rovnocennú možnosť byť v osobnom styku s maloletou. V konaní nebolo preukázané, že by existovali dôvody na obmedzenie styku otca s dcérou 17. Z uvedených dôvodov odvolací súd postupom podľa § 2 ods. 1 CMP v spojení s § 388 CSP zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku V. a upravil styk otca s maloletou tak, aby otcovi vytvoril rovnocennú možnosť rozvíjať svoj vzťah s maloletou. Bežná úprava styku dáva otcovi možnosť stretávať sa s maloletou v rozsahu cca šiestich dní zo štrnástich dní. Úprava letných prázdnin dáva obom rodičom v zásade rovnocennú možnosť stráviť s maloletou letné prázdniny, rovnako aj úprava jarných prázdnin, vianočných a veľkonočných sviatkov“.

27.3. Aj z uvedeného vyplýva, že výrok o úprave styku rodiča s maloletým dieťaťom je závislý od výroku o zverení maloletého dieťaťa. Ide pritom o konanie, ktoré spadá pod režim Civilného mimosporového poriadku. Pri konaniach podľa tohto zákona platí povinnosť súdu zistiť skutočný stav veci (§ 35 CMP) a na ten účel v prípade potreby aj vykonať iné ako navrhované dôkazy (§ 36 CMP). Zároveň platí, že v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP). Odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu (§ 64 CMP). Odvolací súd z dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie vyvodil odlišné skutkové závery, ako súd prvej inštancie bez toho, aby vo veci vykonal (zopakoval) v potrebnom rozsahu dokazovanie. Ak sa však odvolací súd chcel odchýliť od skutkových zistení súdu prvej inštancie na základe bezprostredne pred ním vykonaných dôkazov, mal dokazovanie v zmysle § 384 ods. 1 CSP sám v potrebnom rozsahu opakovať a zadovážiť si tak rovnocenný podklad pre odlišné hodnotenie dôkazov v zmysle § 191 CSP. Zároveň dovolací súd dáva do pozornosti, že ak odvolací súd v ten istý deň ako rozhodol o odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie, rozhodol aj o uznesení súdu prvej inštancie z 02. mája 2025 č.k. 12P/120/2023-804 (zrušil ho s poukazom na § 2 ods. 1 CMP a § 389 ods. 1 písm. a) a d) CSP), ktorým bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým dočasne do právoplatného rozhodnutia súd zveril maloleté dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, pričom pri tomto rozhodnutí súd vychádzal z ďalšieho vyjadrenia maloletého dieťaťa priamo pred sudcom na pojednávaní zo dňa 02. 05. 2025, t.j. po rozhodnutí súdu prvej inštancie rozsudkom, na toto vyjadrenie maloletej bol odvolací súd tiež povinný pri svojom závere prihliadnuť a tento dôkaz vykonať.

27.4. Dovolací súd pritom zdôrazňuje, že pri mimosporovom konaní je úlohou súdu zistiť skutočný stav veci (princíp materiálnej pravdy) a nie skutkový stav ako je to pri konaní podľa CSP (princíp formálnej pravdy). Zákonný rámec pri dokazovaní na odvolacom súde podľa dovolacieho súdu dostatočne upravuje ustanovenie § 68 CMP.

28. Z uvedeného vyplýva, že odvolací súd postupoval v priamom rozpore so znením ust. § 384 ods. 1 a § 385 ods. 1 CSP, a teda sa natolko odchýlil od ich znenia, že zásadne poprel jeho účel a význam, keď dospel k odlišným skutkovým zisteniam ako prvoinštančný súd bez nariadenia pojednávania a vykonania vlastného dokazovania alebo jeho zopakovania v odvolacom konaní, čím znemožnil otcovi maloletého dieťaťa, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces zaručeného čl. 46 a nasl. ústavy a čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Rovnako konal v rozpore so znením ust. § 35 a § 36 CMP, § 68 CMP, keď neprihliadol na zásadný dôkaz vykonaný pred súdom prvej inštancie - následný výsluch maloletej na pojednávaní zo dňa 02. 05. 2025 a aj vzhľadom na ďalšie dovolateľom uvádzané námietky si preto nezabezpečil dostatočný podklad pre náležité zistenie skutkového stavu a aj v tomto smere došlo k porušeniu práva otca maloletého dieťaťa na spravodlivý proces. Dovolací súd mal preto za preukázané, že v konaní došlo k procesným vadám podľa § 420 písm. f) CSP, ktorá skutočnosť je okolnosťou, pre ktorú musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie vždy zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou, nemôže byť považované za správne. Vzhľadom na to rozsudok odvolacieho súdu v jeho zmeňujúcom výroku (II.), ktorým odvolací súd rozšíril úpravu styku otca s maloletým dieťaťom bez nariadenia pojednávania, a v potvrdzujúcom výroku rozsudku odvolacieho súdu (I.) vo výroku I. rozsudku súdu prvej inštancie, týkajúceho sa zverenia maloletého dieťaťa zrušil (§ 449 ods. 1 CSP). Ak dovolací súd zruší napadnuté rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, zastaviť konanie, prípadne postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci patrí (§ 450 CSP).

29. Dovolací súd dodáva, že rozhodovacia prax najvyššieho súdu je ustálená v tom, že ak v konaní došlo

k procesnej vade uvedenej v § 420 CSP, dovolaním napadnuté rozhodnutie je potrebné zrušiť bez toho, aby sa dovolací súd zaoberal správnosťou právnych záverov, na ktorých spočíva zrušované rozhodnutie súdu (1Cdo/44/2015, 2Cdo/111/2014, 3Cdo/4/2012, 4Cdo/263/2013, 5Cdo/241/2013, 6Cdo/591/2015, 7Cdo/212/2014, 8Cdo/137/2015).

30. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd v zmysle § 449 a § 450 CSP zrušil rozsudok odvolacieho súdu tak, ako je uvedené vo výroku a vec mu vrátil v rozsahu zrušenia na ďalšie konanie.

31. O trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania rozhodne odvolací súd postupom podľa § 453 ods. 3 CSP.

32. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.